

Latvijas Republikas Senāts

LĒMUMS

Rīgā 2026. gada 2. aprīlī

Senāts šādā sastāvā: senatori Aivars Uminskis, Māris Leja, Inese Laura Zemīte,

iepazīnies ar apsūdzētā /Persona A/ kasācijas sūdzību par Rīgas apgabaltiesas 2026. gada 7. janvāra lēmumu, atzīst, ka ir pamats atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Apsūdzētais kasācijas sūdzībā lūdz atcelt apelācijas instances tiesas lēmumu daļā par sodu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai apelācijas instances tiesā.

Pamatojot savu lūgumu, apsūdzētais norādījis, ka apelācijas instances tiesa nepareizi piemērojusi Krimināllikuma 35., 46., 47. panta otro daļu, jo, nosakot sodu, nav ievērojusi soda individualizācijas principu. Tiesa nav pamatojusi, kādēļ izskatāmajā gadījumā soda mērķis nav sasniedzams, nosakot īsāku brīvības atņemšanas termiņu, probācijas uzraudzību vai notiesājot nosacīti, ievērojot to, ka: 1) apsūdzētais atzinis savu vainu un nožēlojis izdarīto; 2) viņš nav izdarījis jaunus noziedzīgus nodarījumus, ir ievērojis likumu un tiesas noteiktos pienākumus; 3) viņam ir pastāvīga dzīvesvieta, darbs un stabila sociālā integrācija; 4) iepriekšējās sodāmības ir dzēstas. Turklāt apelācijas instances tiesa, nosakot sodu, nav izvērtējusi ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli un ārstēšanos, tajā skaitā no alkohola atkarības.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta pirmo daļu tiesa atsakās ierosināt kasācijas tiesvedību, ja kasācijas sūdzība vai protests neatbilst šā likuma 569., 571., 572. panta un 573. panta pirmajā daļā minētajām prasībām.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmajai daļai pārsūdzēšana kasācijas kārtībā ir rakstveida kasācijas protesta vai sūdzības iesniegšana Augstākajā tiesā par tāda apelācijas instances tiesas nolēmuma tiesiskumu, kurš vēl nav stājies spēkā, nolūkā panākt tā atcelšanu pilnībā vai kādā tā daļā vai arī tā grozīšanu juridisku iemeslu dēļ. Saskaņā ar šī panta trešo daļu kasācijas instances tiesa pierādījumus lietā no jauna neizvērtē.

Senāts konstatē, ka apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi apsūdzētā kasācijas sūdzībā norādītos argumentus un motivēti noraidījusi tos.

Atstājot negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu, apelācijas instances tiesa atzinusi, ka pirmās instances tiesa, sodot apsūdzēto /Persona A/ pēc Krimināllikuma 269. panta pirmās daļas ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 3 mēnešiem un probācijas uzraudzību uz 1 gadu 6 mēnešiem, ir ievērojusi Krimināllikuma 46. pantā norādītos soda noteikšanas vispārīgos principus un Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi un rūpīgi izvērtējusi soda veidu un mēru ietekmējošos apstākļus.

Apelācijas instances tiesa ir izvērtējusi izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu un apsūdzētā /Persona A/ personību un motivēti atzinusi, ka ziņas par apsūdzētā veselības stāvokli, sociālo statusu, nodarbinātību, iepriekšējo sodāmību dzēšanu, kā arī uzvedību pēc inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas nav pietiekams pamats, lai apsūdzētajam piemērotu ar brīvības atņemšanu nesaistītu soda veidu vai notiesātu nosacīti, jo nerada pārliecību, ka apsūdzētais ir labojies un, neizciešot brīvības atņemšanas sodu, turpmāk neizdarīs likumpārkāpumus. Tiesa secinājusi, ka vienīgi brīvības atņemšana efektīvi sasniegs Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi, veicinās notiesātā izpratni par viņa prettiesisko darbību, motivēs viņu pozitīvām pārmaiņām un nostiprinās viņā sociāli atbalstāmas vērtības un nodarbes. Tiesa norādījusi, ka, lai arī apsūdzētais /Persona A/ izmantojis savas tiesības uz sadarbību un viņa atbildību saskaņā ar Krimināllikuma 47. panta otro daļu mīkstina savas vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana, divu atbildību pastiprinošu apstākļu esība liedz noteikt sodu minimālajā apmērā vai tuvu tā minimālajai robežai.

Senāts jau iepriekš ir norādījis, ka tiesai ir pienākums noteikt vainīgajai personai tiesisku, pamatotu un taisnīgu sodu saskaņā ar Krimināllikuma 46. pantā norādītajiem soda noteikšanas vispārīgajiem principiem, ievērojot Krimināllikuma 35. pantā noteikto soda mērķi, taču tiesai nav pienākuma ikreiz noteikt vainīgajam visvieglāko likumā paredzēto sodu, piemērojot visus iespējamus labvēlīgos likuma nosacījumus (*Senāta 2018. gada 19. jūnija lēmums lietā Nr. SKK-J-348/2018, [ECLI:LV:AT:2018:0619.11519007816.2.L](#)*).

Ievērojot minēto, Senāts atzīst, ka apsūdzētā kasācijas sūdzības argumenti ir pamatoti ar viņa atšķirīgo viedokli par sodu ietekmējošo apstākļu vērtējumu un pēc būtības ir vērsti uz to, lai panāktu apelācijas instances tiesas nolēmuma atcelšanu nevis juridisku, bet faktisku iemeslu dēļ, kas ir pretrunā ar Kriminālprocesa likuma 569. panta pirmo daļu.

Minētais ir pamats atteikumam ierosināt kasācijas tiesvedību saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 573.¹ panta pirmo daļu.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 573. panta trešo un piekto daļu, 573.¹ panta pirmo daļu, Senāts

nolēma

atteikt ierosināt kasācijas tiesvedību.

Lēmums nav pārsūdzams.

A. Uminskis M. Leja I. L. Zemīte